

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 11746 posłów Doroty Olko, Darii Gosek-Popiołek i Anny Marii Żukowskiej z 25 sierpnia 2025 roku w sprawie sytuacji w berlińskim oddziale Instytutu Pileckiego, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Jeden z pracowników berlińskiego oddziału Instytutu Pileckiego zwracał się do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z wystąpieniami, a w jednym z nich wnosił o objęcie ochroną w trybie przewidzianym w ustawie o ochronie sygnalistów.

Pierwsze z wystąpień, które wpłynęło 5 marca 2025 r., skierowane było do Hanny Wróblewskiej, minister kultury i dziedzictwa narodowego, pracownika Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - starszego specjalisty w Wydziale ds. Polityki Pamięci w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego, sekretariatu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz do wiadomości sekretariatu oddziału Instytutu Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego w Berlinie. Drugie zgłoszenie, niezbieżne w zakresie treści, a w związku z tym rozpatrywane odrębnie, złożono 28 lipca 2025 r. do Marty Cienkowskiej, minister kultury i dziedzictwa narodowego, oraz do Jana Tombińskiego, ambasadora RP w Niemczech.

W żadnym z powyżej wskazanych przypadków zgłoszenie nie spełniało przesłanek ustawowych dla objęcia zgłaszającego ochroną w trybie ustawy o ochronie sygnalistów. Ustawa nie przewiduje przyznawania statutu sygnalisty w rozumieniu zdarzenia prawnego ustanawiającego ochronę.

Wyjaśniam, że zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów sygnalistą jest osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą. Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące:

- 1) korupcji;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) usług, produktów i rynków finansowych;
- 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 6) bezpieczeństwa transportu;
- 7) ochrony środowiska;
- 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
- 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 11) zdrowia publicznego;
- 12) ochrony konsumentów;

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

- 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
- 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
- 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1–16.

Zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami ustawy o ochronie sygnalistów zgłoszenia naruszenia prawa w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie sygnalistów obejmują co najmniej jeden z obszarów wymienionych w art. 3 ust. 1 ustawy. Przesłane w marcu br. oraz w lipcu br. wiadomości nie obejmowały zgłoszenia naruszenia w tym zakresie.

Na podstawie analizy materiału dostarczonego przez Hannę Radziejowską 5 marca 2025 r., dokonanej przez upoważnionego w zakresie weryfikacji zgłoszeń, zgodnie z obowiązującą procedurą, pracownika, stwierdzono, że korespondencja nie dotyczyła naruszenia prawa w żadnym z obszarów określonych w ustawie o ochronie sygnalistów. W związku z tym nie zostało spełnione podstawowe kryterium definicji zgłoszenia naruszenia prawa. Zatem według stanu prawnego obowiązującego na dzień przekazania korespondencji, jak również w okresie, w którym dokonano weryfikacji tej korespondencji, Hanna Radziejowska nie posiadała statusu sygnalistki zgodnie z przepisami ustawy o ochronie sygnalistów, ponieważ nie zgłosiła naruszenia prawa w jednym z obszarów, który został określony w tym akcie ustawowym.

Analogicznie, analiza przeprowadzona w związku z korespondencją przesłaną 28 lipca br. potwierdziła, że nie dotyczyła ona możliwości wystąpienia naruszenia prawa w żadnym z obszarów określonych w ustawie o ochronie sygnalistów.

Korespondencja z 5 marca 2025 r. oraz jej treść nigdy nie została udostępniona przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego osobom postronnym, jakimkolwiek podmiotom zewnętrznym czy Instytutowi Pileckiego.

Korespondencja z 28 lipca br. została udostępniona Krzysztofowi Ruchniewiczowi, dyrektorowi Instytutu Pileckiego. Pismo zinterpretowane zostało jako wystąpienie do organu z wnioskiem o podjęcie czynności wyjaśniających. Jak wskazano wyżej, ze względu na treść, jak również formę (pismo sporządzono na oficjalnym blankiecie Instytutu) zostało zakwalifikowane jako niepodlegające ustawie o ochronie sygnalistów, a zatem funkcjonujące w obiegu urzędowym na zasadach ogólnych. Pismo procedowane było zatem w sposób standardowy w takich przypadkach – czyli przy udziale podmiotu, którego korespondencja dotyczyła. Skierowanie prośby o wyjaśnienia nastąpiło po tym, jak treść korespondencji z 28 lipca br. została szczegółowo opisana w ogólnopolskich mediach.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel